higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

EKONOMIESE OMGEWING
NKR VLAK 2

15 November 2022

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	I		
	1.1.2	A		
	1.1.3	G		
	1.1.4	B		
	1.1.5	J		
	1.1.6	C		
	1.1.7	E		
	1.1.8	F		
	1.1.9	D		
	1.1.10	H		
			(10 × 1)	(10)
1.2	1.2.1	Formele		
	1.2.2	strukturele werkloosheid		
	1.2.3	Kultuur		
	1.2.4	produksie		
	1.2.5	prima-		
	1.2.6	wissel-		
	1.2.7	Proteksionisme		
	1.2.8	invoere		
	1.2.9	positiewe		
	1.2.10	mark-		
			(10 × 1)	(10)
1.3	1.3.1	Waar		
	1.3.2	Onwaar		
	1.3.3	Onwaar		
	1.3.4	Waar		
	1.3.5	Waar		
	1.3.6	Waar		
	1.3.7	Waar		
	1.3.8	Onwaar		
	1.3.9	Onwaar		
	1.3.10	Waar		
			(10 × 1)	(10)
				[30]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B

VRAAG 2

2.1 Armoede is die toestand wanneer iemand nie genoeg geld het om in sy of haar basiese behoeftes te voorsien nie. (Aanvaar enige relevante antwoord) (2)

2.2
- Mense raak meer afhanklik van toelaes
- Minder belasting is tot die regering se beskikking
- Dit verlaag bevolkingsgroei
- Misdaad styg
- Swak gesondheid en onvoldoende werk (Aanvaar enige relevante antwoorde 5 × 2) (10)

2.3
- Sikliese werkloosheid
- Seisoenale werkloosheid
- Wrywingswerkloosheid
- Strukturele werkloosheid (4)

2.4
- Toename in buitelande valuta
- Toename in werksgeleenthede
- Meer goedere is beskikbaar
- Verlaag armoede
- Verhoog die lewenstandaard
- Verhoog mededinging (Aanvaar enige relevante antwoorde 4 × 1) (4)

2.5
- Tee en suiker
- Brood en Rama
- Rok en skoene (Aanvaar enige relevante antwoorde 2 × 1) (2)

2.6

KAPITALISME	KOMMUNISME
Produksiefaktore word privaat besit.✓	Produksiefaktore word deur die staat besit en beheer. ✓
Vrye mededinging word deur wetgewing ondersteun.✓	Daar is nie enige mededinging nie. ✓
Mense moet na hul eie welsyn omsien.✓	Die staat voorsien al die maatskaplike dienste. ✓
Mense het ‘n keuse tussen baie goedere en dienste.✓	Daar is geen onderskei tussen mense op grond van inkomste en toegang tot goedere en dienste nie.✓
Winsmotief.	Morele oorweging.

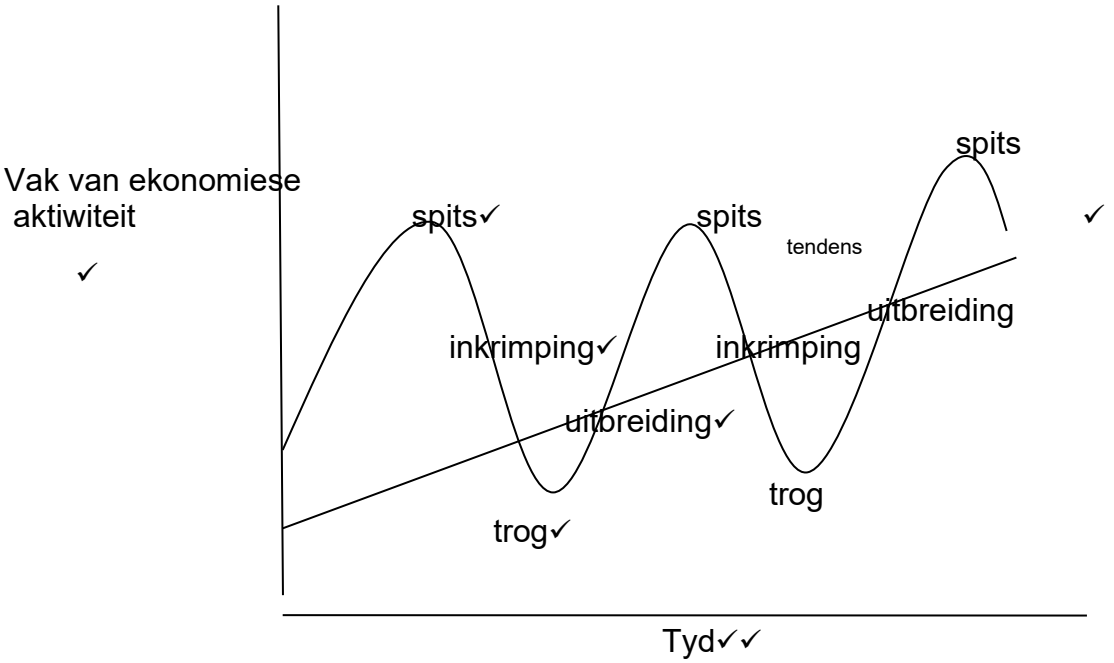
(Enige 4 × 2) (8)

[30]

VRAAG 3

3.1 Bruto binnelandse produk (2)

3.2



(8)

3.3

UITBREIDINGSFASE	INKRIMPINGSFASE
• Meer goedere en dienste word geproduseer	• Minder goedere en dienste word geproduseer
• Meer produksiefaktore word deur firmas gebruik	• Minder produksiefaktore word deur firmas gebruik
• Afname in werkloosheid	• Toename in werkloosheid
• Hoër huishoudelike inkomste	• Laer huishoudelike inkomste
• Toename in verbruiksgoedere en -dienste	• Afname in verbruiksgoedere en -dienste
• Daling in die prys van goedere en dienste	• Styging in die prys van goedere en dienste

(Enige relevante antwoorde 4 × 2) (8)

3.4 Fiskale beleid het te doen met regeringsbesteding, belasting en lenings. (2)

3.5
- Ekonomiese groei
- Werkskepping
- Prysstabiliteit
- Armoedeverligting
- Betalingsbalansstabiliteit
- ‘n Billike verdeling van inkomste

(Enige relevante antwoorde 4 × 1) (4)

3.6
- Menses al aangemoedig word om te spaar.
- Lenings sal afneem.
- Produksiekoste sal styg.
- Daling in besteebare inkomste
- Styging in pryse van goedere en dienste (Enige relevante antwoorde 4 × 1) (4)

3.7
- Wet op Basiese Diensvoorwaardes
- Wet op Arbeidsverhoudinge
- Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid
- Wet op Gelyke Indiensneming
- Ongevallewet
- Werkloosheidsversekeringsfondswet

(Aanvaar enige relevante antwoorde 3 × 1) (3)

[30]

VRAAG 4

4.1
- Hulle is onbeperk
- Hulle ding met mekaar mee
- Hulle vul mekaar aan
- Hulle verskil van tyd tot tyd
- Hulle verskil van plek tot plek
- Hulle verskil van persoon tot persoon
- Hulle bepaal die perke van opeenvolgende behoeftes en begeertes
- Hulle het ‘n beperkte omvang (Aanvaar enige relevante antwoord 5 × 1) (5)

4.2
- Voorsiening van water en elektrisiteit
- ‘n Gerieflike en goed funksionerende vervoerstelsel
- Die beskikbaarheid van kantoorgeboue, fabrieke en huise
- ‘n Goeie telekommunikasiestelsel
- ‘n Veilige en skoon omgewing (Aanvaar enige relevante antwoorde 3 × 2) (6)

4.3
- Dra by tot ekonomiese groei
- Skep werksgeleenthede
- Om buitelandse valuta te verdien (Enige relevante antwoorde 2 × 1) (2)

4.4
- Lopende rekening
- Kapitaaloordragrekening
- Finansiële rekening
- Onopgetekende transaksies
- Amptelike reserwe-rekening (Enige relevante antwoorde 3 × 1) (3)

4.5 4.5.1
- Die firma se produktiwiteit en winsgewendheid verhoog
- Die poel geskoolde en ervare werkers neem af namate werkers sterf
- Groter regeringsbesteding op maatskaplike toelaes soos gestremdheidstoelaes
- Verlaag bevolkingsgroei (4 × 2) (8)

4.5.2
- Mense moet opgevoed word oor die risiko's verbonde aan en gevolge van MIV/VIGS
- Deel gratis kondome uit
- Gratis medikasie (Enige EEN relevante antwoord) (2)

4.6
- Prys van die produk
- Produksiekoste
- Pryse van alternatiewe produkte
- Tegnologie (4)

[30]

VRAAG 5

5.1
- Styging in werkloosheidsyfer
- Toename in armoede
- Styging in die prys van goedere en dienste (Enige 2 × 2) (4)

5.2
- Geld word algemeen as 'n betaalmiddel vir goedere en dienste aanvaar
- Geld is 'n maatstaf van waarde
- Geld word as 'n standaard van uitgestelde betalings gebruik
- Geld is 'n waardestoor (4)

5.3
- Verbeter die lewenstandaard
- Gehalteprodukte
- Stel klante aan nuwe produkte bekend
- Sommige ingevoerde goedere is goedkoper (Enige 2 × 2) (4)

5.4
- Daling in produksie
- Toename in regeringsbesteding
- Finansiële verlies
- Styging in die prys van goedere
- Swak gesondheid van landsburgers (Enige 3 × 2) (6)

5.5
- Veroorsaak werkloosheid
- Bepaalde produkte kan duurder word

(Aanvaar enige relevante antwoorde 2 × 2) (4)

5.6
- Kapitaal
- Natuurlike hulpbronne
- Arbeid
- Entrepreneur (4)

Kopiereg voorbehou

5.7
- Geldeenhede
- Taal
- Kultuur
- Nasionale wette
- Godsdiens

(Enige 4 × 1) (4)
[30]

TOTAAL AFDELING B: 120
GROOTTOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou